

Ἡ ταπεινοφροσύνη θὰ φέρει ὅλες τὶς ἀρετὲς (Ἅγιος Ἄνθιμος τῆς Χίου)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ποιὸς ἀπὸ μᾶς μπορεῖ νὰ βάλει τὸ χέρι του ἐκεῖ πάνω στὴ φλόγα τοῦ ἀναμμένου κεριοῦ καὶ νὰ τὸ ἀφήσει ἐπὶ πέντε λεπτά; Δὲν μποροῦμε. Καὶ γιατί ἄλλοι ἔμπαιναν στὴν ἀναμμένη κάμινο καὶ περπατοῦσαν μέσα στὶς φλόγες σὰν σὲ ὠραῖο περιβόλι; Οἱ ἅγιοι μάρτυρες πῶς μπόρεσαν νὰ μποῦν μέσα στὰ πυρωμένα τηγάνια, πάνω στὶς σοῦβλες, στοὺς τροχοὺς, στὰ ἄλλα τρομερὰ βασανιστήρια, πού ἐμεῖς οὔτε νὰ ἀκούσουμε δὲν μποροῦμε; Ἐμεῖς λίγο νὰ κακοπαθήσουμε, μία μέρα, δυὸ νὰ νηστέψουμε, φοβόμαστε μὴν ἀρρωστήσουμε, μὴν ἀδυνατίσουμε, καὶ δειλιάζουμε. Οἱ ἅγιοι Πατέρες πῶς ἔκαμαν ἐκείνους τοὺς φοβεροὺς ἀγῶνες ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, πάνω στὰ βουνά, μέσα στὶς σπηλιές; Γιατί μποροῦσαν καὶ τὰ ὑπέμεναν ὅλα αὐτά; Διότι ἦσαν θωρακισμένοι μὲ τὴν ἀκλόνητη ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό· ἦσαν πυρωμένοι ἀπὸ τὸν θεῖο ἔρωτα, καὶ γι' αὐτό, ὅσο διάστημα ἤθελε ὁ Θεός, τοὺς ἄφηνε καὶ αἰσθάνονταν τὶς τιμωρίες καὶ τοὺς πόνους· κατόπιν, τοὺς ἔδινε τὴ χάρη του καὶ δὲν τὰ εἶχαν πλέον γιὰ τίποτα.

Ἄλλά μήπως ὁ Θεὸς ἄλλαξε τώρα; Γιατί νὰ μᾶς δίνει τὴ χάρη του, νὰ τὰ κάνουμε καὶ ἐμεῖς αὐτά; Δεν ἄλλαξε ὁ Θεός· ἀλλὰ ἐμεῖς, ἀντὶ τὴν ἀκλόνητη πίστη καὶ τὴν θερμὴ ἀγάπη ποὺ εἶχαν πρὸς τὸν Θεὸ ἐκεῖνοι, ἀντὶ τὴν ἀπάρνηση τοῦ ἑαυτοῦ τους καὶ τὶς ἄλλες ἀρετὲς ποὺ εἶχαν ἐκεῖνοι, ἐμεῖς ἔχουμε τὴν φιλαυτία, τὴν φιληδονία, τὸν θυμὸ, τὴν ὀργή, τὴν ὑπερηφάνεια, τὴν κενοδοξία· εἴμαστε ταραχοποιοί, σκανδαλοποιοί, εἴμαστε ψυχροὶ πρὸς τὴν ἀρετὴ καὶ πάντοτε ὁ νοῦς μας εἶναι πρὸς τὸ κακό. Πῶς νὰ βάλουμε λοιπὸν τὸ χέρι μας στὴ φωτιὰ καὶ νὰ τὸ ὑπομείνουμε; Οὔτε στὸν ἥλιο δὲν μποροῦμε νὰ τὸ βάλουμε.

Ἄλλά μήπως, ἐπειδὴ ἐμεῖς εἴμαστε τέτοιοι, ὁ Θεὸς μᾶς λησμονεῖ; Μήπως δὲν θέλει νὰ μᾶς βοηθήσει; Θέλει καὶ τὸ ἐπιθυμεῖ· ἐμεῖς ὅμως φεύγουμε μακριὰ του. Ἐκεῖνος εἶναι παρὼν καὶ ἕτοιμος νὰ μᾶς δώσει βοήθεια· θέλει ὅμως νὰ τοῦ τὴ ζητοῦμε. Ἐμεῖς τὴν περιφρονοῦμε, γι' αὐτὸ καὶ Ἐκεῖνος βλέπει ἀπὸ μακριὰ καὶ δὲν μᾶς βοηθεῖ.

Ἄραγε δεν ὑπάρχει κανένας τρόπος νὰ μὴ χαθοῦμε καὶ ἐμεῖς; Δεν ὑπάρχει κανένα μέσον, νὰ μπορέσουμε κάτι νὰ κάνουμε καὶ ἐμεῖς, ὥστε νὰ φέρουμε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἀποφύγουμε τὶς μεγάλες τιμωρίες καὶ τὰ βάσανα τῆς αἰωνίου κολάσεως; Θὰ μοῦ πεῖτε αὐτό. Τί πρέπει λοιπὸν νὰ κάνουμε; Νὰ ἀπελπιστοῦμε; Σᾶς ἀπαντῶ μὲ τὸ ἀχρεῖο μου στόμα καὶ μὲ τὴ λίγη μου γνώση: νὰ ὑψώσουμε τὰ χέρια μας στὸν οὐρανὸ καὶ νὰ πέσουμε πρηνηδὸν μὲ τὴν ταπεινοφροσύνη· νὰ κλάψουμε, νὰ θρηνήσουμε, νὰ ἱκετεύσουμε τὸν Θεό, νὰ γνωρίσουμε τὴν ἀθλιότητά μας καὶ νὰ συντρίψουμε τὸν ἑαυτὸ μας.

Ἀφοῦ δὲν ἔχουμε τὴν πανοπλία τοῦ Θεοῦ νὰ κάνουμε ἀρετές, νὰ ἔχουμε τουλάχιστον τὴν ταπεινοφροσύνη· καὶ ἔτσι θὰ ἰσομετρηθοῦν οἱ μεγάλοι κόποι καὶ ἀγῶνες τῶν παλαιῶν μὲ τὰ λίγα δικά μας. Ἄλλος ἔχυσε ἀλύπητα τὸ αἷμα του· ἄλλον τὸν πέταξαν μέσα στὴ θάλασσα· ἄλλος ταλαιπωρήθηκε χρόνια πολλὰ μέσα στὴν ἔρημο μὲ τὴν ἄσκηση· ἄλλος κατακόπηκε μεληδὸν τὶς σάρκες του· ὅλα αὐτὰ θὰ τὰ ἀναπληρώσουμε ἐμεῖς μὲ τὴν ταπεινοφροσύνη.

Ἐξαφνα ἔρχεται ἓνας καὶ σοῦ λέει κάτι· ὁ λόγος ἐκεῖνος σοῦ δίνει μία σουβλιὰ μέσα στὰ ἐντόσθιά σου· μὴ μιλήσεις· πέσε πρηνηδὸν νὰ κερδίσεις. Ἄλλος σὲ ὑβρίζει· σοῦ λέει λόγια, τὰ ὁποῖα κατακαίου τὴν ψυχὴ σου, μαραίνουν τὴν προθυμία σου, σὲ σουβλίζουν καὶ διαπερνοῦν τὴν καρδιά σου. Σιώπησε· μὴ μιλήσεις· πέσε πρηνηδὸν, νὰ περάσει τὸ βέλος ἀπὸ πάνω σου. Κλίνει τὸν αὐχένα· σκύψε τὴν κεφαλὴ σου νὰ μὴ σὲ βλάψει τὸ βέλος· καὶ ὁ Θεὸς γιὰ τὴν ταπείνωσή σου αὐτὴ θὰ σοῦ δώσει τὸν μισθὸ, ποὺ ἔδωσε σ' ἓναν ἄλλο ποὺ ἀγωνίσθηκε μὲ μεγάλους ἀγῶνες καὶ μαρτύρια.

Ἐμεῖς, ἀδελφές, λίγο νὰ κακοπαθήσουμε, ἀρρωστοῦμε· πῶς μπόρεσαν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι γυμνοὶ πάνω στὰ βουνά, μέσα στὰ χιόνια, μέσα στὶς βροχές, μέσα στὸν καύσωνα, χωρὶς σπίτι, χωρὶς φωτιά, χωρὶς ζεστό, χωρὶς καμιὰ παρηγοριά; Σῶμα ἀσθενὲς εἶχαν καὶ αὐτοὶ σὰν ἐμᾶς καὶ ἔκαναν πράγματα, ποὺ τὰ θαύμασαν καὶ οἱ ἀσώματοι ἄγγελοι. Ἐμεῖς οἱ ταλαίπωροι δὲν μπορούμε οὔτε νὰ πλησιάσουμε σ' αὐτά· μπορούμε ὅμως νὰ πέσουμε κάτω, στὴν ταπεινοφροσύνη· νὰ γίνουμε νεκροὶ καὶ νὰ βάλουμε μέσα στὸν τάφο τὸν ἑαυτὸ μας· ὥστε ὅ,τι καὶ ἂν μᾶς συμβαίνει, νὰ τὸ ὑπομένουμε.

Πρέπει ὅμως, ἀδελφές, νὰ κάνουμε αὐτά, ποῦ ἀνήκουν στὴ θέση μας· διότι ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποῦ τολμᾷ νὰ ζητᾷ πληρωμὴ, χωρὶς νὰ ἐργασθεῖ; Αὐτὸς ποὺ δὲν δούλεψε πληρώνεται ποτέ; Ποτέ! Ἄν λείπει καὶ ἀπὸ ἐμᾶς ἡ ἐργασία ἡ πνευματικὴ, ἂν λείπει ἡ ταπείνωση, ἂν λείπει ἡ ὑπομονή, ἔργα ἀρετῆς δὲν ἢμποροῦν νὰ γίνουν καὶ καμιὰ πληρωμὴ δὲν θὰ λάβουμε.

Νὰ μὴ φανοῦμε λοιπὸν καὶ ἐμεῖς ἀχάριστοι ἀπέναντι σ' ἕναν τέτοιον εὐεργέτη· νὰ σηκώσουμε καὶ ἐμεῖς τὸν σταυρό, ὅπως τὸν σήκωσε καὶ Ἐκεῖνος με προθυμία καὶ χαρά. Ὁ σταυρὸς εἶναι τὰ βάσανα, οἱ στεναχώριες, οἱ πίκρες, οἱ καημοί, πὺ ἔχει κάθε ἄνθρωπος. Φτώχεια, στεναχώρια, βάσανα ὑποφέρει σήμερα, ἀδελφές, ὁ κόσμος δεινῶς. Οἱ δυστυχίες, πὺ βασανίζουν σήμερα τὴν ἀνθρωπότητα, εἶναι φοβερές· δὲν λέγονται οἱ συμφορές τοῦ κόσμου στὴ σημερινὴ ἐποχὴ. Νὰ σκεφθοῦμε μόνον, τί σπαραγμὸ αἰσθάνονται οἱ μάνες, ὅταν φεύγουν τὰ παιδιὰ τους καὶ πηγαίνουν ἄλλα πάνω στὰ βουνά, ἄλλα στὸν πόλεμο, ἄλλα ἐδῶ καὶ ἄλλα ἐκεῖ. Τὰ χάνουν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν ἀγκάλη τους καὶ δὲν ξέρουν, ἂν θὰ τὰ ξαναδοῦν. Ἀκοῦμε ἑκατοντάδες, χιλιάδες, νὰ σκοτώνονται καθημερινῶς· ἀλύπητα χύνεται τὸ αἷμα. Πῶς; Ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἔχει παραλάβει τὸν κόσμον· καὶ ποῖο εἶναι τὸ αἷτιο; Οἱ ἁμαρτίες μας. Τσιτσιρίζεται ἡ καρδιὰ τῆς δυστυχισμένης μάνας· σφάζονται ἀπὸ τὸν πόνο τὰ ἐντόσθιά της καὶ δὲν μπορεῖ νὰ κάνει τίποτα.

Πάντοτε ἡ ἀνθρωπότητα πάσχει ἀπὸ πόνους καὶ βάσανα· ἀλλὰ ἡ σημερινὴ κατάσταση δὲν ὑπῆρξε ποτέ. Ἐσεῖς ὅμως, χάρη στὸν Θεό, ἀπὸ ὅλα αὐτὰ εἴσθε ἀπαλλαγμένες· καμία φροντίδα καὶ μέριμνα δὲν ἔχετε· μόνον γιὰ τὴν ψυχὴ σας ἔχετε νὰ φροντίσετε· ἐὰν δὲν τὸ κάμνετε, θὰ ἔχει νὰ σᾶς ζητήσῃ λόγο ὁ Θεὸς τὴν ὥρα τῆς κρίσεως...

(Διδαχὲς ἀπὸ ἅγιες μορφές, Ἔκδ. Ὁρθόδοξος Κυψέλη, σέλ. 21)

Πηγή: agiazoni.gr